

Sygn. akt: I C 1431/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Karpińska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kamila Salamońska

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2017 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) SA V. (...) w W.

przeciwko B. F.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. F. na rzecz powoda (...) SA V. (...) w W. kwotę 3.684,33 zł (trzy tysiące sześćset osiemdziesiąt cztery złote trzydzieści trzy grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 maja 2016r. do dnia 23 stycznia 2017r.;

II. świadczenie zasądzone w punkcie pierwszym sentencji rozkłada na 12 (dwanaście) rat: 1 rata w kwocie 307,36 zł (trzysta siedem złotych trzydzieści sześć groszy) oraz 11 rat w kwotach po 307 zł (trzysta siedem złotych) wraz z kwotą odsetek zasądzonych w punkcie pierwszym sentencji, płatne do 15-tego dnia każdego miesiąca począwszy od lutego 2017 r. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia w płatności którejkolwiek z rat ;

III. nie obciąża pozwanej kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

I C 1431/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 września 2016 roku (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. wniosło o zasądzenie od B. F. kwoty 3.684,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 maja 2016 roku do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że pozwana jest sprawcą zdarzenia drogowego z dnia 11 grudnia 2013 roku, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd K. K., która miała wykupioną polisę AC u powódki. Szkada wyrządzona K. K. odpowiadała kwocie dochodzonej pozwem i została wypłacona poszkodowanej przez powódkę. Pismem z dnia 27 kwietnia 2016 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty ww. należności w terminie 30 dni od odbioru wezwania, lecz pozwana odmówiła zapłaty. Pozwana do dnia wniesienia pozwu nie uiściła należności nawet w części.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 13 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Toruniu uwzględnił roszczenie powódki w całości.

Od powyższego nakazu pozwana złożyła sprzeciw, wnosząc o umorzenie tego zobowiązania, lub o rozłożenie dochodzonej kwoty na raty z uwagi na jej trudną sytuację materialną. Wskazała przy tym, że od 11 lat jest wdową,

mieszka wraz z synem i jego rodziną. Utrzymuje się z renty w kwocie 1347 zł. Miesięcznie wydaje 500 zł na rachunki, 200 zł na lekarstwa. Z powołaniem się na ww. argumentację wniosła również o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 27 października 2016 roku Sąd Rejonowy w Toruniu zwolnił pozwaną od kosztów sądowych w całości.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, podnosząc, że sam fakt uzyskiwania przez pozwaną niskich dochodów nie stanowi przesłanki do orzeczenia zgodnie z jej wnioskiem.

W toku rozprawy w dniu 23 stycznia 2017 roku pozwana nie kwestionowała faktu wypłaty ani wysokości odszkodowania, jednak oświadczyła, że nie jest w stanie zapłacić dochodzonej kwoty z uwagi na dochody i stan zdrowia. Wniosła o rozłożenie tej kwoty na raty po 300 zł miesięcznie. Powódka nie wyraziła zgody na rozłożenie swojej należności na raty, wskazując że pozwana może wziąć pożyczkę w celu jednorazowego jej spłacenia.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 11 grudnia 2013 roku B. F. jadąc rowerem wzdłuż przejścia dla pieszych wjechała bezpośrednio pod nadjeżdżający pojazd marki M. o nr rej. (...), kierowany przez K. K., powodując jego uszkodzenie.

bezsporne

K. K. posiadała polisę AC wykupioną u powódki, w związku z czym po zgłoszeniu szkody i przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego otrzymała odszkodowanie w kwocie 3.684,33 zł.

bezsporne

Wyrokiem z dnia 5 listopada 2015 roku w sprawie (...)Sąd Rejonowy w Toruniu uznał pozwaną za winną wyżej opisanego zdarzenia, jednakże wyrok ten został następnie uchylony a postępowanie umorzone przez Sąd Okręgowy w Toruniu wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 roku w sprawie (...)z uwagi na przedawnienie karalności czynu.

bezsporne

Pismem z dnia 27 kwietnia 2016 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty należności wypłaconej K. K. w terminie 30 dni od odbioru wezwania. Ponowiła wezwanie w dniu 16 czerwca 2016 roku, jednak okazało się ono bezskuteczne.

bezsporne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości. Okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie pozostawały bezsporne, tak co do tego, że pozwana ponosi winę za szkodę wyrządzoną K. K. jak i co do wysokości tej szkody. W tym zakresie twierdzenia powódki nie były kwestionowane przez pozwaną, a nadto znalazły potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach, które Sąd uznał za wiarygodne bowiem nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Bezspornie w niniejszej sprawie było, iż doszło do zdarzenia z dnia 11 grudnia 2013 roku, w wyniku którego K. K., posiadająca polisę AC u powódki, poniosła szkodę w wysokości łącznej 3.684,33 zł. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału prowadzi też do wniosku, iż do przedmiotowego zdarzenia doszło z winy B. F., zaś powódka wyrównała poszkodowanej tę szkodę wypłacając na rzecz ubezpieczonej w dniach 11 maja 2015 roku i 13 sierpnia 2015 roku całą kwotę dochodzoną pozwem.

Roszczenie powódki względem pozwanej, znajduje uzasadnienie w treści art. 828 § 1 kc, zgodnie z którym jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego

odszkodowania. Z kolei zasadności roszczenia odsetkowego wynika z treści art. 481 § 1 kc przewidującego, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Skoro powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem pismem doręczonym pozwanej w dniu 27 kwietnia 2016 roku, wyznaczając jej 30 dniowy termin do uregulowania tej należności, bezskuteczny upływ tego terminu uprawniał ją do naliczania odsetek za opóźnienie od dnia 28 maja 2016 roku. Mając powyższe na względzie, Sąd w punkcie I wyroku uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.684,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 maja 2016 roku do dnia wyrokowania.

Jednocześnie Sąd doszedł do przekonania, iż sytuacja osobista i majątkowa powódki wskazują na konieczność zastosowania instytucji przewidzianej w art. 320 kpc. W myśl tego przepisu, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Instytucja rozłożenia na raty zasądzonych świadczeń stanowi rozwiązanie mające służyć interesowi dłużnika, który z powodów przez siebie niezawinionych nie jest w stanie jednorazowo uczynić zadość spełnieniu zasądzonych świadczeń, natomiast spłata ratalna będzie dla niego realnie dogodniejsza. W zasadzie chodzi o okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzonych świadczeń. Jak wskazuje się w judykaturze, „za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że nieuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową. Rozważając rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Również jego trudna sytuacja majątkowa może bowiem, co do zasady, przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzonych świadczeń na raty, ponieważ sąd nie powinien działać z pokrzywdzeniem wierzyciela.” (tak m.in. Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27.04.2016r., w sprawie I ACa 72/16).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd uznał, że analogiczne względy przemawiają za zastosowaniem instytucji z art. 320 kpc względem B. F.. Należy zauważyć, że pozwana jest starszą osobą, która nie osiąga zbyt wysokich dochodów. Z uwagi na problemy zdrowotne przeznacza miesięcznie dość znaczną kwotę na lekarstwa. Z emerytury w wysokości 1347 zł musi również opłacić rachunki i zapewnić sobie wyżywienie. Nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, że pozwana w zasadzie uznała powództwo, kwestionując jedynie możliwość jednorazowego spłacenia dochodzonej należności z uwagi na swoją sytuację majątkową. O dobrej woli pozwanej świadczy też fakt, iż jak przyznała, dowiadywała się o możliwość wzięcia pożyczki celem spłacenia powódki, jednakże zrezygnowała z tego planu z uwagi na jej duży koszt, który przy kwocie dochodzonej pozwem sięgałby kwoty niemalże 6.000 zł. Biorąc pod uwagę dochody pozwanej, jej wiek, sytuację życiową, jak i okoliczności dotyczące powódki, nie można wymagać od pozwanej, aby wzięła taką pożyczkę i ryzykowała powstaniem zadłużenia przekraczającego w tak dużej mierze wysokość wyrządzonej przez nią szkody. Zauważyć bowiem należy, iż rozłożenie przedmiotowej należności na 12 rat w wysokości około 307 zł w żaden sposób nie uchybi interesowi wierzyciela. Pozwana nie jest w stanie jednorazowo spełnić całego świadczenia, wobec czego konieczna stałaby się egzekucja dochodzonej kwoty na drodze egzekucji sądowej. Dochody pozwanej wskazują natomiast, że zachodzi ryzyko, iż przedmiotowa egzekucja mogłaby okazać się czasochłonna, a nawet bezskuteczna. Ściągnięcie tej sumy w drodze egzekucji nie tylko nie służyłoby interesowi wierzyciela, ale również i samej pozwanej, narażając ją na wysokie koszty. Powódka jest podmiotem doskonale prosperującym na rynku, dla którego kwota dochodzona pozwem, nie stanowi aż takiej wartości. W interesie obu stron leży zatem rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty. Powódka zyska większą pewność, iż odzyska swoją należność. Natomiast pozwana, będzie mogła spłacić swoje zadłużenie bez nadmiernego dla siebie uszczerbku.

Mając powyższe na względzie, Sąd w punkcie II wyrok rozłożył zasądzone świadczenie na 12 rat, w tym pierwsza w kwocie 307,36 zł a pozostałe w kwotach po 307zł wraz z kwotą odsetek zasądzonych w punkcie I wyroku, płatne do 15 dnia każdego miesiąca. W razie uchybienia w płatności którejkolwiek z rat pozwana zobowiązana będzie uiścić na rzecz powódki odsetki ustawowe za opóźnienie. Jednocześnie z uwagi na rozłożenie przedmiotowego świadczenia na raty,

Sąd w punkcie I zasądził na rzecz powódki odsetki za opóźnienie tylko do daty wyroku. Zgodnie bowiem z uchwałą 7 sędziów Sądu najwyższego z dnia 22 września 1970 roku w sprawie III PZP 11/70, „w przypadku gdy sąd rozkłada na raty zasądzone świadczenie, odsetki za opóźnienie naliczane są tylko do daty wyroku”.

O kosztach orzeczono na podstawie w art. 102 kpc. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub nawet tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Z tego względu ustawodawca przewidział specjalne unormowanie pozwalające nie obciążać strony przegrywającej obowiązkiem zwrócenia przeciwnikowi całości lub części kosztów. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w powołanym przepisie dopuszczalność odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu jedynie w wypadkach wyjątkowych. Ocena czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu, który mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Chodzi nie tylko o okoliczności związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Do wypadków szczególnie uzasadnionych w rozumieniu art. 102 można zaliczyć trudną sytuację życiową jednej ze stron. W niniejszej sprawie Sąd dostrzegł, że pozwana pozostaje w takiej właśnie sytuacji. Jest starszą i schorowaną osobą, która ponadto uzyskuje niewielkie dochody. Sąd miał również na względzie, iż pozwana w zasadzie nie kwestionowała żądań powódki, a jedynie podnosiła trudności w jednorazowym zrealizowaniu dochodzonego świadczenia.